

ZÁVĚRY ZASEDÁNÍ ENERGETICKÝCH REGULÁTORŮ A PROVOZOVATELŮ PŘEPRAVNÍCH SOUSTAV ZEMÍ VISEGRADSKÉ ČTYŘKY A AGENTURY PRO SPOLUPRÁCI ENERGETICKÝCH REGULAČNÍCH ORGÁNŮ K PROBLEMATICE PLYNÁRENSTVÍ

11. února 2015, Praha

Na základě diskusí, které se vedly v průběhu jednání, dospěli zástupci energetických regulačních orgánů zemí V4 k následujícím závěrům.

PROJEKTY SPOLEČNÉHO ZÁJMU

Regulátoři zdůraznili význam regionálního přístupu k přípravě projektů, zejména s ohledem na určení správné velikosti projektů, které jim pomůže přilákat zájem investorů. Jsou také připraveni poskytnout nezbytnou pomoc prostřednictvím stávajících regulačních rámců a nástrojů stanovených v nařízení o hlavních směrech transevropské energetické infrastruktury a to za předpokladu, že přínosy projektů budou jasně prokázány a budou dosahovat takové úrovně, která je oprávněná ke zvláštnímu regulatornímu přístupu.

Co se týče prezentovaných projektů společného zájmu, regulátoři se shodli na tom, že všechny kandidátské projekty musí být řádně analyzovány tak, aby bylo zaručeno, že jejich proklamované přínosy jsou reálně uskutečnitelné. Regulátoři rovněž souhlasí s tím, že plánování infrastrukturních projektů by mělo plně zohledňovat regionální a celoevropský význam jednotlivých projektů a zároveň by se mělo vyhnout budování nadbytečných kapacit. Regulátoři jsou připraveni a ochotni poskytovat odborné znalosti a pomoc při výběru projektů v rámci celého procesu. Doufají, že jejich odborný posudek bude zohledněn v procesu sestavování druhého seznamu projektů společného zájmu.

Regulátoři pochybují o tom, že náklady na výstavbu infrastruktury, jejímž cílem je zvýšení bezpečnosti dodávek, což je podle definice externalita, mohou být plně pokryty tarify placenými účastníky trhu a uživateli infrastruktury. Regulátoři proto vyzývají Evropskou komisi, aby při rozdělování veřejných prostředků dala přednost projektům s nejvyšším přínosem pro bezpečnost dodávek. Zároveň je třeba vzít v úvahu, co je v zájmu spotřebitelů nejlepší, a zajistit srovnatelné přínosy pro všechny zúčastněné země V4.

BEZPEČNOST DODÁVEK

Regulátoři přivítali zveřejnění zátěžových testů ze strany Evropské komise a ocenili úsilí, které bylo této činnosti věnováno jak členskými státy, tak provozovateli přepravních soustav. Regulátoři potvrdili výsledky zátěžových testů. Nicméně, jejich závěry a doporučení plně nesdílejí. Regulátoři regionu V4 sdělili při přípravě sdělení o zátěžových testech některé své

obavy, které však nebyly vzaty v úvahu. Regulátoři mají pochybnosti zvláště o přehnané důvěře ve fungování trhu za ztížených podmínek ve fyzické dodávce.

Regulátoři plně chápou význam principu solidarity, ale vzhledem k primární odpovědnosti jednotlivých členských států za bezpečnost dodávek svým chráněným zákazníkům vidí jasný důvod pro to, aby členské státy měly určitou míru svobody při přijímání konkrétních opatření v mimořádných situacích na národní úrovni. Tato opatření mohou mít formu přímého regulačního zásahu do fungování trhu.

Regulátoři nicméně souhlasí s tím, že je třeba předem stanovit nouzové postupy a jasně s nimi seznámit účastníky trhu, aby kvůli obavám ze svévolného zasahování ze strany státních orgánů nebyla narušena jejich důvěra ve fungování trhu. V tomto ohledu stojí za prozkoumání potenciál harmonizovaného regionálního přístupu ke krizovému plánování.

INTEGRACE TRHU

Regulátoři s politováním poukazují na nízkou efektivnost stávajícího uspořádání plynárenské regionální iniciativy jihovýchod, a v souladu se závěry 26. zasedání madridského fóra doporučují změnu organizace její práce. Konkrétně navrhují v rámci tohoto regionu vytvořit menší podskupiny. Takovéto podskupiny, které budou z definice pružnější, by se měly řídit zásadami přístupu zaměřeného na projekty, aby efektivně dosáhly cílů plynárenské regionální iniciativy jihovýchod. Regulátoři se zároveň domnívají, že země V4 by se mohly přirozeně stát jednou z těchto podskupin.

Regulátoři vítají zveřejnění aktualizovaného cílového modelu trhu s plynem. Poukazují však na to, že zavedení doporučených modelů integrace trhu bude mít zásadní a bezprecedentní dopad na fungování trhů, který je třeba důkladně analyzovat. Faktická implementace cílového modelu trhu s plynem v regionu V4 bude podléhat harmonizovanému zavedení síťových kodexů a bude muset reflektovat vývoj na trzích v příštích letech. Je také nezbytné, aby se všechny zúčastněné země a jejich koncoví zákazníci podíleli na výhodách integrace trhu za rovných podmínek.

Regulátoři jsou toho názoru, že práce na integračním projektu trhu s plynem v zemích V4 by měla pokračovat. Je nezbytné, aby všechny zúčastněné strany hlouběji pochopily integraci trhu V4 s plynem a regionální přínosy, které z této integrace vyvstanou. Regulátoři se proto zavazují, že budou i nadále úzce spolupracovat jak s účastníky trhu, tak i s vládami, aby bylo dosaženo cílů projektu.